

O B S A H

Úvod (<i>Ivan Kusý</i>)	5
-------------------------------------	---

Časť prvá

ROZKLAD ROMANTIZMU

(*Oskár Čepan*)

I. <i>Po revolúcii</i>	19
1. Politický absolutizmus a kríza národného hnutia	21
a) Slovanská myšlienka	26
b) Spor o Žehry	29
c) Pokusy o sústreďenie síl	33
2. Matičné roky	37
a) Memorandum a Matica slovenská	39
b) Politika a žurnalistika	45
Bibliografia	60
II. <i>Literárna tvorba po revolúcii</i>	62
A. Poézia	72
a) Ideovo-estetické kritériá	72
b) Poézia po revolúcii	89
<i>Jonáš Záborský</i>	109
<i>Ludovít Kubáni</i>	116
<i>Daniel Bachát</i>	123
B. Dráma	130
a) Teoretické východiská	130
b) Dramatická tvorba	140
<i>Jonáš Záborský</i>	156

<i>Ján Palárik</i>	171
C. Próza	182
Všeobecná charakteristika	182
1. Spoločenská próza	188
<i>Jonáš Záborský</i>	196
<i>Ludovít Kubáni</i>	210
<i>Mikuláš Štefan Ferienčík</i>	218
<i>Viliam Pauliny-Tóth</i>	223
<i>Daniel Bachát</i>	230
2. Historická próza	236
a) Romantický a klasicistický typ historickej prózy	238
b) Samo Tomášik	241
c) Ďalšie koncepcie historickej prózy	246
3. Humoristická próza – krátke formy	250
a) Gustáv K. Zechenter-Laskomerský	255
Bibliografia	262
III. Po vyrovnaní	267
1. Rozkol v politickom živote	267
a) Politika činov a politika prosieb	267
b) Slovanská idea	269
c) Porážka a rozklad politických snáh	270
2. Nová literárna vlna	272
a) Študentské organizačné akcie	273
b) Literárne spory	276
3. Generácia Napredu	278
a) Ideovo-estetické zámery	278
b) Básnická prax	283
<i>Koloman Banšell</i>	298
<i>Pavol Országh</i>	307
Bibliografia	318

Časť druhá

NÁSTUP LITERÁRNEHO REALIZMU

(*Ivan Kusý a Stanislav Šmatláek*)

1. <i>Tvár doby a literatúry (Ivan Kusý)</i>	323
1. Spoločenská situácia	324
2. Slovenské národné hnutie v rokoch 1875–1890	327
3. Literatúra bez perspektív	336
4. Za novú literatúru	341

5. Vzťah slovenskej a českej literatúry (autor kapitoly je <i>Stanislav Šmatlák</i>)	346
a) Oživenie česko-slovenskej literárnej vzájomnosti	346
b) Rozporné hľadanie spoločnej ideovej platformy	355
c) Kontakt dvoch literatúr	362
6. Prekladová literatúra	370
7. Slovenské pohľady	376
8. Charakter slovenského literárneho realizmu	385
9. Formovanie literárnej vedy	399
10. Úsilie o národnú vedu	430
11. Vydavateľské pomery	441
Bibliografia	453
II. <i>Poézia (Stanislav Šmatlák)</i>	455
1. Dočasná nadvláda starých koncepcií	455
2. Úsilie o novú podobu lyrického hrdinu	462
3. Prelom vo vývine poézie – Vajanského <i>Tatry a more</i>	471
4. Konštituovanie novej básnickej estetiky	492
5. Autori a diela	504
Bibliografia	519
III. <i>Próza (Ivan Kusý)</i>	521
1. Dožívanie sentimentálno-romantickej prózy	521
2. Vytváranie predpokladov pre nový vývin	528
3. Pokusy o spoločenský román	547
4. Epigóni	554
5. Upevnenie realizmu	575
Bibliografia	586
IV. <i>Dramatická literatúra (Ivan Kusý)</i>	588
Bibliografia	595
V. <i>Svetozár Hurban-Vajanský (Ivan Kusý)</i>	596
1. Roky štúdií a formovania	598
2. Životné osudy	604
3. Spoluvorca generačného programu	609
4. Novelistická tvorba	617
5. Vrcholenie – <i>Letiace tiene</i> a <i>Suchá ratolesť</i>	621
6. Kríza básnika a prozaika	632
7. Literárny kritik	647
Bibliografia	653

VI. <i>Hviezdoslav (Stanislav Šmatlák)</i>	656
1. Vstup do literatúry – mladé zápasy – umelecké dozrievanie.	657
2. Završenie etapy a prvá syntéza (<i>Hájnikova žena</i>)	665
3. Tvorba vrcholného obdobia	675
a) Lyrika veľkých cyklov	676
b) Epika	687
c) Dráma	696
4. Posledné básne	700
5. Básnik národný a svetový	706
Bibliografia	711
VII. <i>Martin Kukučín (Július Noge)</i>	715
1. Život	716
2. Od folkloristických črt k tvorbe charakterov	721
3. Úsilie o zobrazenie mravných a spoločenských rozporov	726
4. V Dalmácii. Od poviedok k románu	736
5. Poprevratová tvorba	745
Bibliografia	754
Zoznam vyobrazení	757
Menný register	759
Vecný register	775